

Työpajan tulokset löytyvät kalvosarjan lopusta!

Työpaja 5: Tyky-toiminnasta Kyky-toimintaan

Peda-Forum –päivät 25.8.2010, klo 15.15-16.30

Johanna Kujala, Kyky-hankkeen suunnittelija

Suomen ylioppilaskuntien liitto

johanna.kujala@syl.fi

Työpajan tavoitteet

- osallistuja saa kokonaisvaltaisen kuvan opiskelukyvyn ja työkyvyn edistämisestä sekä hahmottaa niiden suhteessa toisiinsa
- osallistuja pohtii ja lisää ymmärrystään opiskelukyvyn edistämisen nykytilanteesta, kehittämisestä, vastuusta ja yhteistyöstä työkyvyn edistämisen näkökulmasta
- osallistuja osaa tukea opiskelukykyä omassa työskentelyssään ja oppilaitoksessaan

Työpajan kulku

- alustus
  - opiskelu- ja työkyky
  - kyky-hanke ja opiskelukykysuositukset
  - työhyvinvointitoimintojen itsearviointimatriisi
  - ohjeistus pienryhmätyöskentelyyn
- pienryhmätyöskentely
- pienryhmätyöskentelyn purku ja yhteinen keskustelu
- yhteenveto

Mitä ovat tyky- ja kyky-toiminta?

- Tyky-toiminnalla tarkoitetaan työkykyä edistävää toimintaa, jolla työnantaja ja työntekijät sekä työpaikan yhteistyöorganisaatiot yhdessä edistävät ja tukevat jokaisen työelämässä olevan työ- ja toimintakykyä hänen työuransa kaikissa vaiheissa
(TTL, http://www.ttl.fi/fi/terveys_ja_tyokyky/tykytoiminta/sivut/default.aspx)
- Kyky-toiminnalla tarkoitetaan opiskelukykyä edistävää toimintaa, jolla oppilaitos, sen jäsenet sekä sidosryhmät yhdessä edistävät ja tukevat opiskelijoiden sekä henkilöstön opiskelu- ja työkykyä koko opintopolun tai työuran ajan

Työhyvinvointia edistävien toimenpiteiden hyödyt

- tuottavuus, työurien piteneminen, eläkkeelle jäämisiän nousu, työssäolon lisääntyminen (kansallisesti)
- työpaikan imago, oppiminen, yrityksen tulos, laatu, kilpailukyky, keskinäinen arvostus, aloitteenteko (yritystasolla)
- paremmat työurat, motivaatio, parempi työ ja vapaa-aika, stressin väheneminen (yksilötasolla)

Työkykytalo

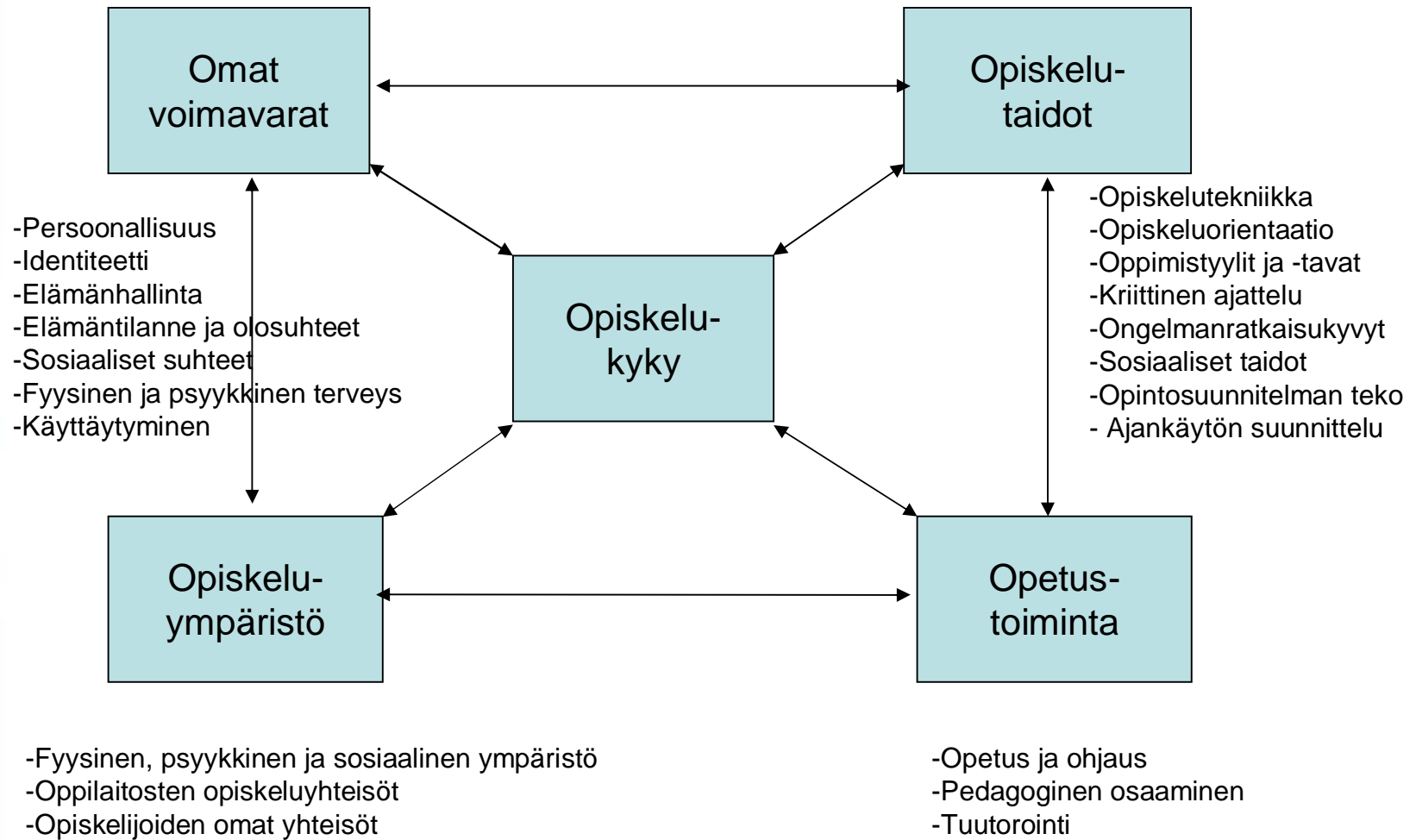

Nykyään painotetaan työsuojelu- ja hyvinvointipolitiikkojen integroimista sekä kansallisella tasolla että yrityksissä.

(Anttonen H. ym. 2009, TTL)

Opiskelukykymalli

Kyky-hanke

- miten yliopistoyhteisöt voivat tukea ja edistää yliopisto-opiskelijoiden opiskelukykyä?
- koottiin opiskelukykyä edistäviä hyviä käytäntöjä ylioppilaskunnista ja yliopistoista
- laadittiin käytäntöjä hyödyntäen suositukset yliopistoyhteisöille opiskelukyvyn edistämiseksi
  - kohdistuvat keskeisiin opiskelukykyn ja opintojen etenemiseen vaikuttaviin tekijöihin
- opiskelukykykäytännöt ja -suositukset löytyvät osoitteesta <http://syl.fi/opiskelukyky/>

Opiskelukykysuositukset

- 1 Opiskelukyvyn edistäminen on suunnitelmallista ja organisoitua koko yliopistossa ja sen kaikissa yhteisöissä
- 2 Opiskelutaitojen ja opiskelukunnon edistäminen kuuluu opintoihin
- 3 Opiskelu on esteetöntä ja opiskelijoiden erilaiset tarpeet huomioivaa
- 4 Opiskelijoita arvostetaan, kannustetaan aktiivisuuteen ja heidän vaikutusmahdollisuuksiaan edistetään
- 5 Tukea, ohjausta ja kannustusta annetaan koko opintopolun ajan
- 6 Työelämävalmiuksien ja työelämään siirtymisen edistäminen kuuluu opintoihin
- 7 Yhteisöllisyydellä edistetään koko yhteisön hyvinvointia - opiskelijoiden opiskelukykyä ja henkilöstön työkykyä

Työhyvinvointitoimintojen itsearviointimatriisi

---

1. Työympäristö ja liiketoimintojen turvaaminen
2. Työyhteisön toiminta, johtaminen ja vuorovaikutus
3. Työn organisointi
4. Työkyvyn ja terveyden edistäminen työpaikalla
5. Pätevyyden/osaamisen kehittäminen
6. Tuottavuus

Lähde: Anttonen, H. ja Räsänen, T (toim.). 2009. Työhyvinvointi – uudistuksia ja hyviä käytäntöjä. Helsinki: Työterveyslaitos.

http://osha.europa.eu/fop/finland/fi/good_practice/progress/tyohyvinvointi/tyohyvinvointi.pdf

Pienryhmätyöskentelyn ohjeistus

- Jakaannutaan kuuteen ryhmään materiaalien mukaan
- tutustutaan omaan osa-alueeseen työhyvinvointitoimintojen itsearviointimatriisista
- Keskustellaan ryhmässä ja täytetään (yksi kirjaaminen/ryhmä riittää) taulukkoa opiskelukyvyn edistämisen näkökulmasta
  - toiminnan aste
  - lyhyt kuvaus
  - kehittämisehdotukset
    - Miten toimintaa voitaisiin kehittää?
    - Kenellä on toiminnasta päävastuu?
    - Millaista yhteistyötä tarvitaan?
- HUOM! Kaikkia laatikoita ei tarvitse täyttää ja viimeisenä kohtana mahdollisuus esittää oma ehdotus opiskelukyvyn edistämiseksi

Pienryhmätyöskentelyn purku

- Ryhmä kertoo lyhyesti (noin 5 min.) osa-alueensa opiskelukykyä edistävän toiminnan nykytilasta ja mahdollisista kehittämisajatuksista (keinoja, vastuu ja yhteistyö)
- Keskustellaan osa-alueesta yhdessä (noin 5 min.)
- Käydään läpi kaikki 6 osa-aluetta

Työpajan antia

---

1. Työympäristö ja liiketoimintojen turvaaminen
  - Kenelle kiusaamistapaukset kuuluvat?
  - Kuka vastaa opiskelijoiden työsuojelusta (esim. turvallinen opiskeluympäristö)?

2. Työyhteisön toiminta, johtaminen ja vuorovaikutus
  - satunnaisia palautekyselyjä, ja kyselyjä, jotka sivuaa teemaa
  - systemaattisuus puuttuu ja mittarit myös
  - tällä hetkellä on kehitteillä tähän liittyviä asioita
  - ongelmana on se, että opiskelijat toteuttavat hyvinvointiin liittyviä mittareita ja kyselyitä
  - Student life pohtii, miten tätä voisi tehdä
  - suora ja välitöntä palautetta ja palautteen antoon kanavia lisää
  - vastuu pitäisi olla yliopistolla, johdolla tai hallinnolla, ei tiedekunnilla
  - vuorovaikutuksellisuus
  - opiskelijan ääni kuuluu päätöksenteossa hallinnossa
  - opetus ja ohjaus mennyt vuorovaikutteisempaan suuntaan
  - arjen toimintaa vaikeaa ja vaihtelevaa
  - yhteiset (fyysiset) foorumit puuttuvat
  - vastuu kaikilla, kyse toimintakulttuurin muutoksesta, jota tarvitaan

Työpajan antia

- johtamisella edistetään hyvinvointia
  - vaihtelevaa
  - liikunta, opintopsykologit
  - opiskelijoilla ei paikkaa, jossa voidaan käsitellä holistisempaa elämäntilannetta
  - opiskelijalla on pinnalla muutkin kuin opiskeluihin liittyvät asiat
    - ainoa paikka on tällä hetkellä tuutori
  - psykososiaalisen tuen paikka puuttuu
  - opiskelija puhuu ensimmäiselle ihmiselle, joka kuuntelee
    - tämä ei ole välttämättä oikea henkilö
  - vaihtelua on runsaasti
  - kun ei ole paikkaa psykososiaaliselle tuelle, tilanne voi alkaa medikalisoitumaan (esim. haetaan mielenterveyspalveluista tukea)
- 3. Työn organisointi
- jokaisella on selvä käsitys työnsä tavoitteista
  - hops, lukujärjestys, tiedottaminen, uraohjaus, osaaamistavoitteet
  - esteetön lukujärjestys
  - koko viikko ja lukuvuosi käyttöön kerralla

Työpajan antia

- työn sujuvuutta seurataan ja häiritsevät tekijät poistetaan
  - hops-keskustelut, palautekäytännöt, opetuksen kehittämisen työryhmät, opettajien koulutus, 45-op vuosialdo turvattava opiskelijoille, opiskelun tai koko yhteisön ilmapiiri
  - opiskelijoiden ja henkilökunnan yhteistyön parantaminen/vuorovaikutus
  - palautteiden hyödyntäminen
  - opetuksen arvostaminen ja opetushenkilöstön into kouluttautua tarvittaessa, vaatii opetustyön arvostuksen lisäämistä
  - tasainen kuormitus koko viikolla / vuodelle
- yksin työskentelyn haitat tunnistetaan ja poistetaan
  - pienryhmäohjaajat, ryhmäyttäminen
  - opinnoissaan viivästyneiden tukeminen
  - opinnäytetyön tukeminen ja muu ohjaustoiminta
  - kesäopiskelun mahdollistaminen
  - yksinäinen tenttiin luku vs. esim. lukupiirit
- jokin muu edistävä toiminta
  - muu elämä ja vapaa-aika
- kenellä vastuu?
  - opiskelijalla on äärettömän pienet mahdollisuudet vaikuttaa omaan opiskeluaikaansa
  - tenttiakvaariot
  - toisten kunnioittaminen, opettajat ja opiskelijat

Työpajan antia

---

4. Työkyvyn ja terveyden edistäminen työpaikalla

- tähän ei ollut ryhmää, kuten ei myöskään 6. tuottavuus -kohtaan

5. Pätevyyden / osaamisen kehittäminen

- hiljaisen tiedon siirtäminen
- orientaatiot, tuutorointi
- epäjärjestelmällistä ja satunnaista esim. illanviettoja
- mentorointi, alumnitoiminta
- opiskelija- ja opettajatuutorointi
- tietoisuutta lisättävä, kaikilla oltava mahdollisuus osallistua
- siirryttävä hajanaisuudesta järjestelmällisyyteen
- vastuu ainetasolla, yliopistotasolta arvostusta, neuvontaa ja kannustusta
- toiminnan kehittäminen
- toimintaa vakiintuneemmaksi
- yliopiston johto tärkeä ja kannustava tekijä
- opiskelijoiden oman ainejärjestöt
- ylioppilaskunnat kehittäjinä
- siirryttävä hajanaisuudesta järjestelmällisyyteen
- vastuu ainetasolla, yliopistotasolta arvostusta, neuvontaa ja kannustusta

Työpajan antia

- muuta:
  - opiskelija saa eniten tietoa vertaisiltaan puskaradiossa
    - koska opiskelijoilla ei enää paljon aikaa jutella keskenään, kuormittavat henkilöstöä
- (työntekijät) opiskelijat ovat sitoutuneita ja osallistuvat opiskelupaikan kehittämiseen
  - kiintiöpaikat työryhmissä
  - palautteen antaminen
  - fuksi-, kandi- ja maisterikyselyt
  - ylioppilaskunnan kautta tuleva kehittämistoiminta
  - opiskelijoiden sitouttaminen
    - yhteisöön sitouttaminen todella tärkeää
  - kehittäminen: palaute käsitellään ja palautteesta annetaan vastapalautetta
- muuta mitä tuli mieleen:
  - opintopiirit
  - opintopsykologit, gradutyöpajat
  - hops, erityisesti avoimet kysymykset
    - pedagoginen yliopistolehtori
  - oppimispäiväkirjat
  - henkilöstön kehittäminen ja kouluttaminen

Opiskelukyvyn edistämisen tilanne työkyvyn edistämisen näkökulmasta

	pisteet
1. Työympäristö ja liiketoimintojen turvaaminen	X
2. Työyhteisön toiminta, johtaminen ja vuorovaikutus	X
3. Työn organisointi	X
4. Työkyvyn ja terveyden edistäminen työpaikalla	X
5. Pätevyyden/osaamisen kehittäminen	X
6. Tuottavuus	X

Johtopäätöksiä:

kaikilla osa-alueilla olisi kehittämistä yliopistoissa ja yleisarvosana oli 2 eli toteutuu heikosti. Hieman paremmin oli yliopistoissa huomioitu työn eli opiskelun organisointi

Suuret kiitokset osallistumisesta!

Työpajan anti kootaan ja
tulee hyödynnettäväksi Peda-Forum -sivuille

Tervetuloa Kyky-toimintaa joka päivä -seminaariin
Espoon Dipoliin tiistaina 30.11.2010.

Osallistukaa Kyky-tempaukseen, jossa kerätään opiskelukykyä
edistäviä tekoja koko Suomesta! Lisätietoa osoitteesta
www.syl.fi/opiskelukyky